

POMM1002

Johdatus monialaisiin opintoihin

Syksy 2021

johanna.kainulainen@jyu.fi

Keitä olemme, mistä tulemme?

Esitellessäsi Zoomissa itsesi

- laita kamera päälle
- kerro kuka olet, mistä tulet
- kerro millaisilla fiiliksillä aloittelet POM-opintoja
- näytä valitsemasi esine, valokuva tai paikka ja kerro miksi se on sinulle tärkeä ja mitä se kertoo sinusta.

POM-opintokokonaisuuden (60 op) suoritettuaasi

- tiedostat omat asenteesi eri oppiaineita kohtaan ja kykenet tarkastelemaan niitä kriittisesti
- tunnistat oppiaineiden ja -sisältöjen merkityksen lapsen kehityksen ja hyvinvoinnin näkökulmasta
- ymmärrät osallistavan kasvatuksen ja monikulttuurisuuden tuomat mahdollisuudet ja haasteet oppimiselle ja opettamiselle
- tunnistat oppiaineiden ja -sisältöjen erityisluonteen ja osaa samalla tarkastella ja jäsentää ilmiöitä yli oppiainerajojen
- osaat eritellä oppiaineiden pedagogista kulttuuria sekä oppiainekirjoon liittyviä erilaisia, esimerkiksi ideologisia ja poliittisia sidoksia
- osaat suunnitella ja toteuttaa opetusta ja arvioida oppimista eri oppiaineissa ja integroivissa oppimiskokonaisuuksissa luokilla 1–6 sekä esiopetuksen eri sisältöalueilla.

Luvassa suomalaisen koulun tutkintaa koko johdannon ajan

- PROpetyöskentely
- aikataulut ym.

Matin luennoilla...

- ykkönen = minuun osui ja upposi
- kakkonen = oivalsin
- kolmonen = olisin toivonut enemmän aikaa / olisin halunnut kuulla lisää
- nelonen = vien tältä päivältä viemisinä "kotiin"
- vitonen = tämä puudutti
- kutonen = vapaa sana

Yhteisöllinen ja yhteiskunnallinen osaaminen

Ymmärrät kasvatus- tai oppimisyhteisöt paikallisiin yhteisöihin ja niiden normeihin ja arvoihin kytkeytyvinä instituutioina, joihin vaikuttavat myös laajemmat yhteisölliset ja yhteiskunnalliset rakenteet ja reunaehdot. Kykenet tunnistamaan ja kriittisesti arvioimaan poliittisten, kulttuuristen, taloudellisten ja historiallisten tekijöiden vaikutuksia oppimiseen, oppilaisiin ja opetukseen sekä koulutuksen tasa-arvoisuuteen. Sinulla on taito tunnistaa ja kehittää kasvatusta ja kasvatusyhteisöjä koskevia arvoja ja käytänteitä.

Yhteisöllistä ja yhteiskunnallista osaamistasi voit tarkastella mm. seuraavien kysymysten avulla:

- Millaisiin poliittisiin, kulttuurisiin, taloudellisiin ja historiallisiin raameihin perustan toimintani opettajana?
- Millaiseen koulutusta tai kasvatusta koskevaan keskusteluun olet viime aikoina kiinnittänyt mediassa huomiota? Millaisen kuvan keskustelut luovat koulusta ja/tai kasvatuksesta?
- Opettaja on aina yhteiskunnallinen vaikuttaja - millainen yhteiskunnallinen vaikuttaja sinä olet?
- Mitkä yhteisön käytänteet ja säännöt herättävät minussa kysymyksiä tai kummastusta?
- Millaisia ennakkoluuloja, oletuksia, asenteita ja epäoikeudenmukaisia käytänteitä tunnistan kouluinstituution tasolla?
- Miten koulu- ja luokkayhteisö vaikuttavat omaan toimintaani ja miten minä vaikutan niihin?
- Miten koulu ja koulutus voivat rakentaa yhteiskuntaa ja tulevaisuutta?
- Millaista maailmaa kohti vien oppilaitani?
- Millainen on unelmieni koulu ja millaisia tekoja olen valmis tekemään sen eteen?

Lähteitä yhteisöllisen ja yhteiskunnallisen osaamisen tarkasteluun mm.:

- Ahonen, S. 2003. Yhteinen koulu – tasa-arvoa vai tasapäisyyttä? Tampere: Vastapaino.
- Järvinen, K. & Kolbe, L. 2012. Luokkaretkellä hyvinvointiyhteiskunnassa. Nykysukupolven kokemuksia tasa-arvosta. Helsinki: Kirjapaino.
- Salminen, J. 2012. Koulun pirulliset dilemmat. Helsinki: Teos.

Euroopan neuvosto on määritellyt 20 kompetenssia, jotka ovat demokratian ja sen kehittämisen perusta.

Pohtikaa kahdella ensimmäisellä luennolla esitettyjä asioita vasten, mitkä kompetenssit kaipaavat eniten kehittämistä suomalaisessa koulussa (valitkaa kaikista neljästä laatikosta yksi).

Millaisia muutoksia kehittäminen koululta edellyttää?

Lue lisää:

- http://www.oph.fi/download/182479_rakentavaa_vuorovaikutusta.pdf
- <https://www.coe.int/en/web/education/competences-for-democratic-culture>

Kulttuuri- ja demokratiaosaamisen 20 osatekijää

Arvot

- ihmisarvon ja ihmisoikeuksien arvostaminen
- kulttuurisen moninaisuuden arvostaminen
- demokratian, oikeusjärjestyksen, oikeudenmukaisuuden, yhdenvertaisuuden ja oikeusvaltion arvostaminen

Asenteet

- kulttuurista toiseutta ja muunlaisia uskomuksia, maailmankatsomuksia ja käytäntöjä koskeva avoimuus
- kunnioitus
- kansalaisasenne
- vastuu
- minäpystyvyys
- epävarmuuden sietokyky

Osaaminen

Taidot

- itsenäiset oppimistaidot
- analyyttiset ja kriittiset ajattelutaidot
- kuuntelu- ja havainnointitaidot
- empatia
- joustavuus ja sopeutumiskyky
- kielelliset, viestinnälliset ja monikielisyystaidot
- yhteistyötaidot
- konfliktinratkaisutaidot

Tieto ja kriittinen ymmärrys

- tieto ja kriittinen itseymmärrys
- tieto ja kriittinen ymmärrys kielestä ja viestinnästä
- tieto ja kriittinen ymmärrys maailmasta: politiikka, laki, ihmisoikeudet, kulttuuri, kulttuurit, uskonnot, historia, joukkoviestimet, taloudet, ympäristö, kestävyys

Millainen paikka suomalainen koulu on?

Koulun puheavaruudet

(Rinne & Salmi 1998; Suoranta 2003)

	Kurin koulu	Kilpailun koulu	Yhteistyön koulu
Sosiopoliittinen ulottuvuus	Kuri ja käytöstavat Perinteiset arvot Nostalgia	Työelämävetoisuus Yrittäjäyys Yksilöllisyys	Yhteisöllisyys Oikeudenmukaisuus Toivo
Pedagoginen ulottuvuus	Opettajajohtoisuus Oppiainejakoisuus	Konstruktivismi Yksilöllinen oppiminen	Yhteistoiminnallisuus Ongelmalähtöisyys

Uusi suomalainen koulu

- Muodostatte ryhmän, joka luo uuden koulun. Teidän ei tarvitse tukeutua nykykouluun, vaan voitte luoda sen sellaiseksi kuin haluatte ja kykenette perustelemaan. Toisin sanoen teillä vapaat kädet.
- Antakaa koululle viisi tavoitetta ja valitkaa viisi oppiainetta, joita koulussa opiskellaan. Oppiaineiden ei tarvitse olla niitä, joita on nykykoulussa, mutta nykyoppiaineitakin saa käyttää.

Miltä uudet koulut näyttävät?

Pohdittavaksi:

- Kuinka vaikea oli pyrkiä luomaan uusi koulu ”tyhjäan”, kun kaikilla on kokemus ja käsitys siitä, mitä koulu on?
- Mihin valinnat perustuivat?
- Millainen ihmiskäsitys valinnan taustalla on? Entä yhteiskuntakäsitys?
- Millaista oppimiskäsitystä luotu koulu edustaa?
- Kenellä on koulussa valta?
- Kuinka uudistava/säilyttävä lopputulos on?

